

Rødt Nytt

GRATISAVISA TIL RØDT Nr. 6 2014

Politiet satt inn mot streikende i Tromsø:

Nei til streikebryteri - Ja til tariffavtale ved norske havner

Foto: Marius Fiskum.

Returadresse: Rødt Dronningens gate 22, 0154 Oslo

Foto: European Parliament/CC.

EU-valget:

Ønsker mer makt til folk, mindre til unionen

Lærarar seier nei til ny arbeidstidsavtale

LEDER:

“Slaget om det norske arbeidslivet er i gang.”
BJØRNAR MOXNES, LEDER I RØDT

EØS:

“Håndhevingsdirektivet vil hindre nye tiltak mot sosial dumping.”
BENEDIKTE PRYNEID, NEI TIL EU

Bjørnar Moxnes
b.moxnes@roedt.no
Leder i Rødt

Kamp for fast jobb

LEDER

Mer overtid. Mer midlertidighet. Mer søndagsarbeid. Det er kortversjonen av Robert Eriksson og regjeringas forslag til endringer av arbeidsmiljøloven. Regjeringa vil ha slutt på dagens bestemmelser om at midlertidig ansatte bare kan brukes når det er snakk om arbeid som skiller seg fra ordinært arbeid.

Dette gir arbeidsgiver større frihet til ikke å gi folk faste stillinger. Det krever ikke stor fantasi for å se for seg at det vil bli opprettet en rekke midlertidige stillinger i perioder hvor en bedrift går godt, mens de blir lagt ned i roligere perioder.

Det er fast jobb som gir frihet og trygghet. Med fast jobb kan du få lån i banken, planlegge ferier og du lever ikke på arbeidsgivers nåde. Den mørkeblå regjeringa lever i en boble hvis de tror problemet er at det er for få midlertidige stillinger. Mange jobbsøkere i dag opplever heller det motsatte, at det er for mange midlertidige og for få faste stillinger.

Regjeringa vil også innføre unntak fra likebehandlingsprinsippet i vikarbyrådirektivet. Det betyr at innleide ikke skal lønnes likt som fast ansatte. De vil også fjerne fagforeningenes rett til kollektivt søksmål. Kollektivt søksmål betyr at fagforeningene kan gå til sak mot en bedrift ved mistanke om sosial dumping, selv om de ansatte ikke er organisert. Det er et viktig virkemiddel i kampen mot sosial dumping.

Hvis disse endringene vedtas, blir det vanskeligere å stoppe ulovlig innleie. Det betyr også at det ikke blir noe hinder for at innleide på bedriften har lavere lønn enn de fast ansatte. Regjeringa vil tømme verktøykassa mot sosial dumping, og åpner for et A- og B-lag i arbeidslivet.

I sum er dette et voldsomt angrep på arbeidsfolks frihet og rettigheter. Nå må vi brette opp ermene og gi den mørkeblå arbeidslivspolitikken motstand. Dette er foreløpige forslag, og resultatet vil avhenge av trykket utenfra. Når det var mulig å få snudd regjeringa i reservasjonssaken er det mulig her også, hvis mange nok engasjerer seg.

Slaget om det norske arbeidslivet er nå i gang. Rødt vil gå sammen med fagbevegelsen og alle solidariske krefter i forsvar for rettighetene som sikrer arbeidsfolk trygghet og frihet.

Rødt Nytt

Redaktør:
Brage Aronsen
brage@roedt.no

E-post:
roedt@roedt.no

Telefon: 22 98 90 50

Konto: 7874 05 56478

ISSN: 1504-7660 (avis)
1504-7679 (pdf)

Trykkeri: Nr1Trykk

Utgiver: Rødt
Dronningens gate 22
0154 Oslo

EU-valget: Velgerne straffet sosialdemokratene for kuttpolitikken. Foto: European Parliament.

Utfordrer EU-s

EUROPA I KRISE

Åsne Hagen asne.hagen@gmail.com

Folkevalgte Rina Ronja Kari sier nei til EU og går heller inn for solidarisk samarbeid i Europa.

Danske Rina Ronja Kari er valgt inn i EU-parlamentet for Folkebevegelsen mod EU. De arbeider for at Danmark skal gå ut av EU, og for at EU blir lagt ned.

– Vi ønsker et europeisk samarbeid som bygger på andre verdier enn det EU vi kjenner i dag – ikke konkurranse eller at de rike skal få enda mer penger, men et solidarisk samarbeid.

Kari mener det ikke er mulig å oppnå dette ved å reformere EU, fordi unionen nettopp er laget som et redskap for kapitalkreftene.

– Fundamentet til EU er bygget opp om kapitalen, fastslår Kari.

Stian Bragtvedt, internasjonalt ansvarlig i Rødt, slutter seg til kravet om et annet Europa.

– Grunnlaget for en solidarisk Europa-politikk må være støtte til den europeiske arbeiderklassens kamp mot den veldige offensiven fra kapitalen som EU og nedskjæringsprosjektet er. Nettopp i EU-valget så vi jo økt samarbeid på den radikale venstresida, med Syriza som lokomotiv, sier Bragtvedt.

Systemkritikk

– Folkebevegelsen mod EU arbeider for at EU skal bestemme mindre, og for mer makt til befolkningen. Vi arbeider også mot sosial dumping, som er et kjempeproblem både i EU generelt og i Danmark. I tillegg arbeider vi for

gjennomsiktighet og åpenhet, blant annet gjennom krav om et lobbyregister, og vi stiller spørsmål ved hvordan EU-kommisjonen arbeider, sier Rina Ronja Kari.

Hun understreker at det politiske alternativet til EU-medlemskap ikke er en norsk modell med tett tilknytning gjennom EØS-avtalen. I stedet ser hun for seg samarbeidsavtaler basert på bilateralt samarbeid fra sak til sak.

– Vi vil ikke ha en institusjon som skal erstatte EU, understreker Kari.

Hun trekker derimot fram Europarådet som en mulig arena for å arbeide med menneskerettigheter – ikke bare på statsnivå, men også mellom mennesker.

Som EU-motstander i EU-parlamentet har Kari en todelt tilnærming:

– Så lenge Danmark er medlem av EU må vi gjøre det så godt som mulig ved å arbeide for alle forbedringer i EU-parlamentet. På strategisk nivå vil vi bidra til at folk utvikler en systemkritisk forståelse av selve problemet, mekanismene som EU bygger på.

Kari har opplevd at andre i EU-parlamentet blir forvirret når hun tar til orde for å innskrenke makten til EU på ulike områder. Noen tror først det må være en oversettelsesfeil – de tar for gitt at EU skal bestemme mer, ikke mindre.

Lav valgdeltakelse

Bare 43 prosent av de stemmeberettigede deltok i valget til EU-parlamentet tidligere i år. Rina Ronja Kari er urolig for avstanden mellom folk flest og de som skal representere dem. Hun påpeker blant annet at EU-kritiske røster er underrepresenterte i maktapparatet, slik at vanlige folks bekymringer om og kritikk av EU i liten grad blir brakt inn og

ystemet

diskutert i slike fora.

– Den lave valgdeltakelsen viser at stadig færre har noen illusjoner om at EU er en demokratisk organisasjon. EU-parlamentet har en rådgivende funksjon, mens de viktige avgjørelsene tas i kommisjonen eller av Den europeiske sentralbanken, sier Stian Bragtvedt.

Han mener det er viktig å jobbe mot EUs politiske prosjekt på de arenaene som fins – også fra innsida, i vid forstand.

– Hvis vi med innsida tenker på EU-parlamentet, så vil det aldri bli noe mer enn en talerstol. Men hvis vi med innsida tenker på innsida av EU, Tyskland, Spania, Hellas og så videre, så ser vi jo nærmest daglig at fagbevegelse, partier og folkebevegelser demonstrerer mot EUs politiske prosjekt fra innsida.

Solidarisk Europa-politikk

Mange har tolket resultatene i EU-valget som et utslag av protest. Stian Bragtvedt mener velgerne straffet de sosialdemokratiske partiene som har gått i spissen for kuttpolitikk som svar på den økonomiske krisa.

– Når folk blir arbeidsløse, mister pensjonen sin, og ser hardt tilkjempede rettigheter forsvinne, forventer de at partier som kaller seg arbeiderpartier står opp for dem. Dette skaper frustrasjon, og denne frustrasjonen kom til uttrykk i valgresultatet.

– At folk blir forbanna er en god ting, det betyr at det er mulig å organisere motkrefter og bevegelser, som vi ser skjer mange steder i Europa nå. Kanskje Hellas først og fremst, men også Spania, hvor partiet Podemos, som springer ut av Los Indignados-bevegelsen, gjorde det mye bedre enn forventet, sier Bragtvedt.

Folkevalgt: Rina Ronja Kari. Foto: Niels Sigaard.

Internasjonalt ansvarlig i Rødt: Stian Bragtvedt. Foto: Synne Øverland Knudsen.

Må formulere alternativer

Vi har fått nazister i EU-parlamentet, men på den andre sida går venstredikale parti fram i Europa.

– Utfordringa er at en stor del av sinnet mot kapitalens herjinger fanges opp av høyreekstreme partier som Nasjonal Front i Frankrike, eller nazistene i Gyllent Dagry i Hellas. Den radikale venstresida må bli flinkere til å formulere alternativer til det bestående som resonnerer blant folk. Alternativet er at fascistene vinner fram, sier Bragtvedt.

– Krisa i kapitalismen er inne i en fase hvor det blir vanskeligere å vanskeligere å få gjennomført den politikken kapitalen vil ha på demokratisk eller tilsynelatende demokratisk vis. Det betyr at det er store muligheter for å mobilisere motstand, men det er også mulig for venstresida å mislykkes spektakulært.

RØDT Norge RUNDT

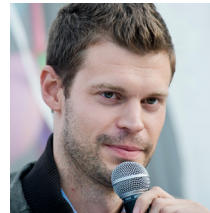

HORDALAND:

Nei til høyere politikerlønninger

Et nytt forslag kan gi heltidspolitikerne i Bergen millioner i form av lengre etterlønninger. Opposisjonen, deriblant Rødt, reagerer mot forslaget.

– Det er ingen grunn til at heltidspolitikere i Bergen skal ha privilegier av den typen der. Dagens ordninger er sjenerøse nok som de er, og å gjøre de mer sjenerøse synes jeg er vanskelig, sier Torstein Dahle til Bergens Tidende.

OSLO:

Meningsløs utkastelse

4. juni ble okkupantene i det byøkologiske bokollektivet Brakkebygrenda i Oslo fjernet.

– Å kaste folk ut fra en tomt som det ikke foreligger noen planer for i en by med boligmangel, det er helt meningsløst. Hvis noen ønsker å bo med en lavere standard og et lavere forbruk enn det som er vanlig, ser vi ingen grunn til å stemple dem som kriminelle og bruke politimakt for å få dem vekk, sier Bjørnar Moxnes til Oslo By.

NORDLAND:

Mot uvidelse av oppdrettsområder

Ingeborg Steinholt har levert en interpellasjon om fylkeskommunens overstyring av oppdrettsplanen til Tysfjord kommune.

– Når Rødt reiser denne saken i fylkestinget, er det fordi den inneholder både prinsipielle og uklare forhold som vi ber fylkesråden avklare, spesielt i forhold til fiskeoppdrett. Våre kontakter både med faglige instanser i Tysfjord kommune og hos fylkeskommunen har ikke kunnet avklare forholdene som vi nå tar opp, sier Steinholt til Lokalavisa Nord-Salten.

BUSKERUD:

Piroriterer arbeidsliv

Avisa Hallingdølen har intervjuet Anders Evenstuen, nyvalgt fagleg leiar i Rødt, og spør om hans hjertesaker:

– Stikkord er sosial dumping, arbeidslivskriminalitet, lærarane og konflikten med KS og bryggesjauarane. Me har også klare haldningar til jordbruket. Der det kan dyrkast, skal det dyrkast. Småbrukarane i Hallingdal skal ha levedyktige vilkår, seier Evenstuen til Hallingdølen.

Moter motstand: Demonstrasjon mot TTIP i Tyskland. Foto: Uwe Hixsch/CC.

Advarer mot frihandelsavtale

INTERNASJONALT

Åsne Hagen asne.hagen@gmail.com

Frihandelsavtalen TTIP vil gi storselskapene større makt – om vi ikke stopper den.

EU og USA forhandler om den omstridte frihandelsavtalen Transatlantic Trade and Investment Partnership (TTIP).

– TTIP vil flytte mer makt fra demokratiske organer og inn i storselskapenes styrerom, sier Lise Rødland, 1. nestleder i Attac.

– Allerede før forhandlingene startet hadde EU-kommisjonen vært i lobbymøter med over 100 representanter fra storselskaper. Samtidig preges forhandlingene av ekstremt mye hemmelighet.

Nå maner sivilsamfunnet og fagbevegelsen til skoloring og aksjoner mot TTIP.

– Vi har vunnet kamper som denne før. Den multinasjonale investeringsavtalen (MAI-avtalen) fra 1998 ble stoppet av at folk mobiliserte og viste at de ikke var villig til å godta at det demokratiske og politiske handlingsrommet ble forhandlet bort. Folk flest vil ikke la seg binde til masta, sier Rødland.

– TTIP vil gi storselskapene mer makt på bekostning av folk flest. Hensikten med TTIP er nemlig ikke å redusere tollene i EU og USA, ettersom denne allerede er lav. Det forhandlingspartene ønsker å oppnå er en harmonisering av regelverkene i EU og USA ved å fjerne ikke-tollmessige handelsbarrierer.

– Blant de handelsbarrierene som storselskapene har ført opp finner man EUs midlertidige forbud mot utvinning av skifer-gassbrønner, EUs krav til merking av genmodifisert mat og andre reguleringer som er til for å sikre blant annet bærekraft, miljø- og matsikkerhet, og et anstendig arbeidsliv.

TTIP vil også gjøre det vanskeligere å innføre demokratisk bestemte reguleringer i framtida:

– Dersom nye reguleringer går ut over storselskapenes fremtidige profitt, vil disse selskapene kunne saksøke staten for mangfoldige millioner. Saken vil avgjøres bak lukkede dører av tre dommere som setter avtaleteksten over hensyn til miljø, helse og sikkerhet. Dette har vi sett flere alvorlige eksempler på allerede.

– Da Egypt vedtok å øke minstelønna ble de saksøkt av franske Veolia, da Tyskland vedtok å fase ut atomkraft ble de saksøkt av svenske Vattenfall og da Slovakia bestemte seg for å reversere en tidligere privatisering av helsesektoren ble de dømt til å betale 22 millioner euro til det nederlandske selskapet Achmea. Å gjennomføre demokratisk bestemt politikk vil bli veldig dyrt og i verste fall umulig. Dersom TTIP blir gjennomført, vil deler av avtalen nå Norge gjennom EØS.

– Her har vi vetorett, men til nå har det ikke vært særlig vilje til å bruke denne, konstaterer Rødland.

Misnøye: Mange lærere er misfornøyd med skissen til ny arbeidstidsavtale. Foto: Rødt Nytt.

Seier nei til ny arbeidstidsavtale

LÆRERKONFLIKTEN

Magne Hagesæter magne@roedt.no

Skolenes Landsforbund (LO) og Norsk Lektorlag (Akademikerne) seier nei til den nye skissa til arbeidstidsavtale mellom lærarane og KS. Rødt Nytt har spurt leiarane i dei to forbunda om kvifor dei meiner avtalen er eit tilbakesteg for læraryrket.

26. mai vart Utdanningsforbundet (Unio) og kommunane sin arbeidsgjevarorganisasjon, KS, einige om ny arbeidstidsavtale for lærarar. Skissa som vart lagt fram av riksmeklarer medfører at lærarane skal ha 7,5 timer daglig fast tid på skulen gjennom heile året.

Kvifor seier de nei til avtalen?

– Rett og slett fordi den er dårlegare enn den gamle. Det vi har sett dette vårhalvåret har vore eit politisk spel for å få læraryrket i den retninga KS ønskjer. Skissa til avtale går i KS sitt favør og vi er ikkje tent med å gje etter for desse kreftene. Avtaleforslaget er eit angrep på fagforeiningane sin posisjon, seier leiar av Anne Finborud, leiar av Skolenes Landsforbund.

– Vi har hatt full backing frå både våre medlemmar og frå LO sitt sentralstyre i dette synet, legg ho til.

Trur du avtalen, dersom den blir gjeldande, vil bli tolka likt på alle skular?

– Nei, dette vil i stor grad vere personavhengig. Somme stader vil ein kunne finne fram til gode ordningar, andre stadar ikkje. Denne uklarheita vil truleg medføre ein god del arbeidsmiljøkonfliktar. Avtalen vil gje meir makt til rektorane, som allereie har ein sterk posisjon i dag, seier forbundsleiaren.

Er lovnaden om 1200 «skjerma» timar tilstrekkelig for å sikre kvalitet som i dag?

– Den typen lovnadar gjer ikkje lærarane ein rettslig tryggleik for at tid til for- og etterarbeid er verna. Vi ser faren for at arbeidet over tid berre vil bli dårlegare og at det tar eit kvelartak på læraryrket, seier Finborud.

– Arbeidstidsavtaler handlar om tillit, og tilliten mellom lærarane og arbeidsgjevaren er blitt betydelig svekka, legg ho til.

Skolenes Landsforbund gjekk til streik 10. juni på grunn av usemja med KS. Fem medlemmar ved Eide skule på Karmøy er så langt tatt ut i streiken, men opptrapping blir vurdert fortløpande, ifølge ei

Leder i Skolenes Landsforbund: Anne Finborud. Foto: Bo Mathiesen.

Leder i Lektorlaget: Gro Elisabeth Paulsen. Foto: Johnny Syversen.

pressemelding frå forbundet.

Uklare formuleringar

Norsk Lektorlag har førebels takka nei til avtaleskissa men ser framleis på moglegheita for å få til eit betre resultat fram til 25. juni, då dei vil melde sitt endelege svar. Leiar i lektorlaget, Gro Elisabeth Paulsen, meiner punktene i avtalen er svært uklare.

– Vi kunne ikkje gå ut og anbefale den framlagte avtaleskissa for våre medlemmar sånn som det låg føre. Avtalen er uklar om kva skjerma tid til for- og etterarbeid betyr, og vi fryktar at lærarar og rektorar må kaste vekke mykje tid på å tolke avtaleteksten dei kommande åra. Det vil skape mange konfliktar, seier Paulsen.

Kva medfører det at arbeidstida skal forhandlast lokalt?

– Dette vil skape forskjellige utfall i ulike kommunar. Vi veit at rektorane er pressa økonomisk. Det er ikkje rektorane dei som er problemet, men dei økonomiske rammene dei blir satt til å lever innafor, seier Paulsen.

Tromsø: Leder av LO i Tromsø, Ronny Johansen arresteres av politiet. Foto: Marius Fiskum.

ARBEIDSLIV

Brage Aronsen brage@roedt.no

Havnekonflikten i Tromsø spisser seg til. Mens arbeidsgiverne bruker streikebrytere blir de streikende møtt med aksjonsforbud og arrestasjoner.

Torsdag 12. juni: Streikende havnearbeidere og sympatisører fra andre deler av fagbevegelsen blokkerer for lossing og lastning av Hurtigruten ved Tromsø havn. Etter en tid ankommer politiet. 41 fagforeningsaktivister, deriblant leder i LO i Troms, Ronny Johansen, blir arrestert og bøtelagt. Det er første gang at politiet settes inn mot streikende i Norge siden havnearbeiderstreiken i 1978.

– Bryggejuauerne i Tromsø er tatt ut i sympatistreik med kolleger i Risavika, forklarer Evenstuen. Arbeidsgiverselskapet Nor Lines nekter å akseptere streiken og bruker egne folk til jobben sjauerne skulle gjort. Når andre folk går inn og gjør jobben til de som er i streik så er det streikebryteri, sier faglig leder i Rødt, Anders Evenstuen.

Truer streikeretten

Nord-Troms Tingrett kom 19. juni med en såkalt midlertidig forføyning som forbød havnearbeiderne og deres sympatisører å blokkere terminalen i Tromsø. Det er denne kjennelsen som brukes som grunnlag for å stoppe blokaden mot Nor Lines.

– Denne dommen er først og fremst et overgrep mot Transportarbeiderforbundets og de 13 navngitte enkeltpersonenes rettsikkerhet. Dernest er den sjølsagt et viktig ledd i å få bort streikeretten til havnearbeiderne, sier streikeleder Vegard Holm. Han får støtte av Evenstuen:

– Her går loven inn og tar fra arbeidere kampmiddelet deres. De blir dermed maktesløse i kravet om tariffavtale. Hvordan kan man ramme en bedrift når det plutselig blir ulovlig å gjennomføre streiken?

Fungerer blokade som kampmiddel?

– Hvis vi ser på effekten av blokaden i Drammen får vi en god pekepinn. I Drammen ble det innført en midlertidig forføyning av sjauernes blokade mot Holship. Holship har i etterkant innrømmet at de var tvunget i kne. De hadde to valg: Midlertidig forføyning eller å skrive tariffavtale. Det er all grunn til å tro at Nor Lines befinner seg i samme båt, sier Evenstuen.

– Nor Lines, NHO og andre arbeidsskjøpere liker dårlig at fokuset blir satt på streikebryteri

Streikeleder: Vegard Holm. Foto: Privat.

Faglig leder i Rødt: Anders Evenstuen. Foto: Brage Aronsen.

på denne måten. Politiet og rettsapparatet er satt inn for å tjene arbeidsskjøpersida, uten at det har stoppet blokaden. Blokaden 12. juni, der mer enn 50 havnearbeidere og fagforeningsaktivister gjennomførte en vellykka blokade før politiet innbragte og bøtela 41 blokadevakter, viser at de streikende ikke vil gi seg, sier Holm.

Gir seg ikke

– De som ble arrestert i Tromsø fortjener ikke bøter, men heder, mener Rødt-leder Bjørnar Moxnes.

– De forsvarer et arbeidsliv der arbeidstakere har et minstemål av rettigheter. En slik maktbruk fra politiet mot en streik må vi rundt 30 år tilbake i tid for å finne lignende tilfeller av i Norge. Det er en uakseptable innblanding fra politiet, som legitimerer streikebryteri.

LO har skrevet tvisteprotokoll med NHO og har bedt om at saken raskt behandles i arbeidsretten. I mellomtida har LO-ledelsen bedt havnearbeiderne avstå fra nye blokadeaksjoner. Vegard Holm forsikrer om at kampen ikke er over:

– Havnearbeiderne i Tromsø og i resten av landet vil fortsette kampen, med stor støtte fra norsk fagbevegelse. Etter politiets framferd i Tromsø 12. juni vil jeg tro forbannelsen vil øke i styrke blant fagorganiserte. Ikke minst tror jeg havnearbeidere i Europa og resten av verden vil bidra i enda større grad gjennom solidariske handlinger og støtte.

Nei til EU-nestleder: Benedikte Pryneid. Foto: Attac.

Varsler kamp mot håndhevingsdirektivet

EØS

Brage Aronsen brage@roedt.no

EUs håndhevingsdirektiv planlegges innført i Norge i løpet av to år. Nestleder i Nei til EU, Benedikte Pryneid Hansen, mener direktivet vil stikke kjepper i hjulene for arbeidet mot sosial dumping.

– Utstasjoneringsdirektivet er et minimumsdirektiv som var tenkt å beskytte utstasjonerte arbeidstakere, altså arbeidere som er sendt på midlertidige oppdrag til et annet land i EØS-området enn sitt hjemland. Gjennom fire dommer i EU-domstolen, den såkalte Laval-kvartetten, ble dette direktivet snudd opp ned. Hensynet til fri flyt ble satt over faglige rettigheter. Europeisk fagbevegelse krevde da et nytt utstasjoneringsdirektiv, men dette ble avvist. I stedet kom håndhevingsdirektivet, direktivet som skulle håndheve manglene i utstasjoneringsdirektivet. Et kompromissforslag om dette direktivet ble vedtatt i mai i år, forklarer Pryneid Hansen.

– Det er grunn til å frykte at direktivet vil hindre nye, nødvendige tiltak mot sosial dumping etter som arbeidslivskriminaliteten brer om seg. Direktivet legger til grunn en liste over tiltak som kan brukes. Tiltak utover de som allerede er spesifisert må i følge direktivet være proporsjonale og nødvendige, og må begrunnes med allmenne hensyn. Her vet vi at EFTA-domstolen og Norge har ulike syn på hva som regnes som allmenne hensyn. I verftsaken var EFTA-domstolen uenig i at det er et allment hensyn å sikre utstasjonerte arbeidere lik rett som norske arbeidere når det gjelder kost, losji og reise. Det er trolig at vi vil se flere slike uenigheter i fremtiden, i Norge og EU/EØS-området forøvrig.

Når kan vi regne med at direktivet trer i kraft i Norge?

– Håndhevingsdirektivet ble endelig vedtatt i mai 2014, og skal implementeres i medlemslandene innen to år. Direktivet er EØS-relevant og skal etter planen tas inn i norsk lovgivning innen samme frist. Vi i Nei til EU vil jobbe sammen med fagbevegelsen for å sikre at direktivet ikke vil hindre muligheten for å bekjempe sosiale dumping og arbeidslivskriminalitet i Norge. Om dette ikke kan garanteres fra regjeringens side vil vi jobbe for at reservasjonsretten skal brukes.

Hva kan vanlige arbeidstakere som vil engasjere seg gjøre?

– Her trengs kunnskap i alle ledd. Lag møter i klubber og foreninger, og bidra til å legge press på forbundene og regjeringen gjennom uttalelser og vedtak. Bli medlem i Nei til EU og kjemp sammen med våre lokale tillitsvalgte for et trygt og anstendig arbeidsliv, oppfordrer Pryneid Hansen.

I streik: Fagforbundet har tatt ut 33 frisører i streik. Foto: Fagforbundet.

Frisører i streik

NHO Handel ville ikke godta riksmeklerens skisse til løsning, og dermed er 33 frisører fra 11 salonger i Trondheim og Kristiansand tatt ut i streik.

– Mange frisører er uorganiserte, derfor er det ekstra krevende å ta en kamp i denne bransjen. Modige medlemmer i Fagforbundet stiller opp i en kamp mot en særdeles vanskelig arbeidsgiverside. Fagforbundet og frisørenes fagforening kjemper for rimelige krav. Derfor er det viktig at Fagforbundets medlemmer og alle andre LO-medlemmer stiller opp og hjelper til med å stå streikevakt og hjelper til på annen måte – for eksempel ved å la håret gro, sier Fagforbundets forhandlingsleder, Stein Gulbrandsen til nettstedet frifagbevegelse.no.

– Frisørenes arbeidshverdag er også slitsom fysisk med utfordringer innen både ergonomi og slitasjeskader. At de også er et kvinneyrke og lavtlønnet er dessverre bare en del av bildet. Slike forhold og avlønninger er en del av det skjeve lønnsbildet mellom kjønnene, og frisørene har vært en underbetalt gruppe i det norske samfunnet i lang tid, sier Marielle Leraand, nestleder i Rødt.

Brage Aronsen
brage@roedt.no

Nav: Vi vet lite om hvordan Nav utøver makt over trygdede. Foto: Rødt Nytt.

Knuser myter om nordmenn på trygd

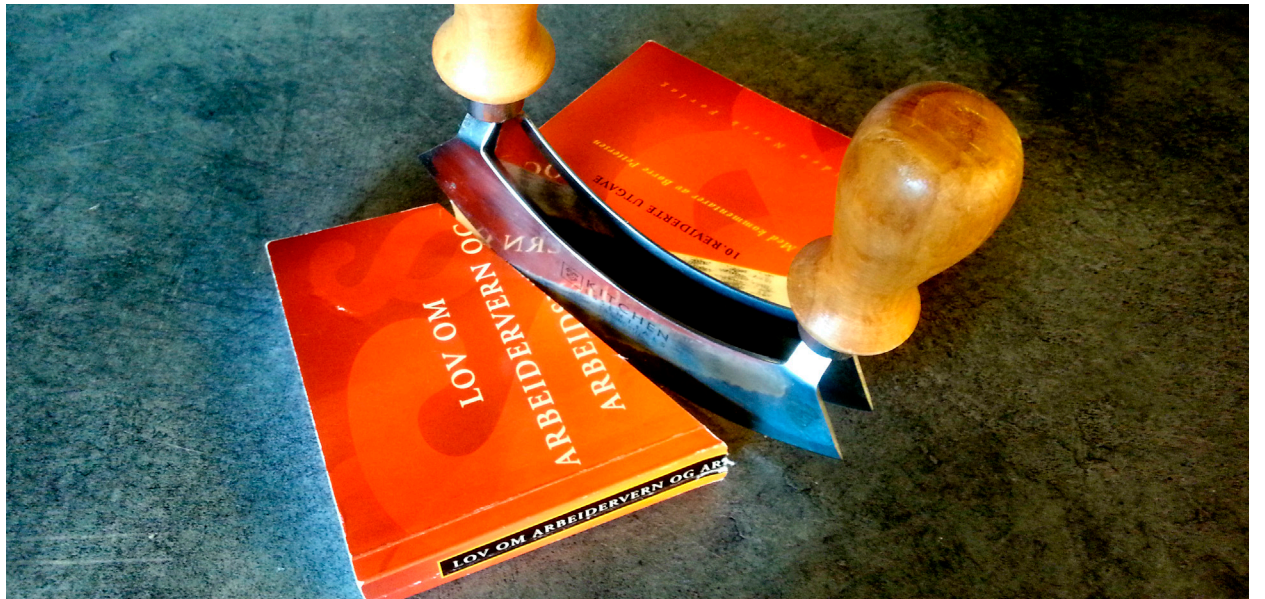
Det er en myte at en stadig større andel av befolkningen lever på trygd. Det er sysselsettingen som har vokst mest de siste 20 årene. Det skriver nettstedet forskning.no.

I følge forskerne Lars Inge Terum ved Senter for profesjonsstudier på Høgskolen i Oslo og Aksel Hatland ved Institutt for samfunnsforskning, har antallet personer på trygd økt, men ikke andelen trygdeårsverk.

– Både folketallet og trygdeforbruket har vokst. Det er riktig at det har blitt flere på trygd, men det er også blitt flere personer i Norge. Vi ser at andel årsverk med trygd har vært konstant, mens familieforsørging har avtatt, sier Terum til forskning.no

– Hvor vanskelig det skal være å motta offentlige støtte har historisk sett svingt, og vi har diskutert hvordan vi skal innrette støtteordningene så de ikke skal fremstå attraktive. Med arbeidslinja har rettighetene i økende grad blitt knyttet plikter. Det skal stilles vilkår, og brudd på vilkårene skal sanksjoneres. Dette gir portvaktene i Nav stor makt. Vi vet lite om hvordan denne hverdagsmakta utøves.

Brage Aronsen
brage@roedt.no

Reform eller rasering? Arbeidslivsreformen truer det ordnede arbeidslivet. Foto: Anders Evenstuen.

– Arbeidslivsreformen en katastrofe

Den mørkeblå regjeringas arbeidslivsreform møter hard motbør. Faglig leder i Rødt, Anders Evenstuen, peker på flere momenter som vil snu arbeidslivet på hodet.

– Konsekvensen av reformen blir et mer brutalt og kynisk arbeidsliv. Mange flere vil dette ut av arbeidslivet. Midlertidige ansettelse blir normen, ikke unntaket, og folk blir utkonkurrert av innleide på lavere lønn enn en sjøl. Når de mørkeblå snakker om valgfrihet handler det om økt fleksibilitet og valgfrihet for sjefen til å herse med deg.

– Før kunne midlertidig ansettelse kun brukes når arbeidet skiller seg fra det vanlige arbeidet. Nå blir det fritt frem for midlertidige ansettelse i opp til tolv måneder. Det skal komme en regel om at samme stilling ikke skal besettes med stadig nye midlertidige, men hvem skal kontrollere det? Samtidig endres regelen om at du blir fast ansatt etter fire år som midlertidig ansatt. Folk kan bli værende midlertidig ansatt i evighet.

– Søndagsfri minimum hver tredje søndag skal ikke lenger gjelde i helse- og omsorgsykker. Nå skal søndagsarbeid være lov om arbeidets art gjør det

Faglig leder i Rødt: Anders Evenstuen. Foto: Brage Aronsen.

nødvendig, og i tidsavgrensede tilfeller kan sjefen pålegge det uten avtale med tillitsvalgt. Dette er ett stort inngrep i forhandlingsretten til store yrkesgrupper.

– Reformen blir en gavepakke for bedrifter som driver med sosial dumping. Fagbevegelsen ribbes for den kollektive søksmålsretten, og via unntaksregler forsvinner likebehandlingsprinsippet. Dette betyr at ulovlig innleie blir enda vanskeligere å stoppe. Det betyr også at at innleide på bedriften kan lønnes lavere enn de fast ansatte. A- og B-klassen i arbeidslivet innføres for fullt.

Brage Aronsen
brage@roedt.no

– Oppretthold akuttberedskapen på Rjukan og i Kragerø

Rødt-leder Bjørnar Moxnes reagerer på at helseminister Bent Høie godkjenner nedleggelse av akuttberedskapen ved lokalsykehusene på Rjukan og i Kragerø.

– Vi krever at helseministeren stopper enhver nedbygging eller nedlegging av lokalsykehus fram til den nasjonale helse- og sykehusplanen foreligger høsten 2015. Nok en gang ser vi at det er helsebyråkratenes planer og ønsker som gjennomføres uavhengig av slags regjering som styrer. Helseministerens avgjørelse gir klarsignal også til andre helseregioner der byråkraten har lignende kuttplaner, sier Moxnes.

En rapport fra Kommunenes Intereseforening for Lokalsykehus (KIL) viser at helseforetak over hele landet planlegger å bygge ned eller legge ned lokalsykehus:

– Rapporten dokumenterer at det er en myte at små sykehus er dyrere og dårligere enn store sykehus. Mindre sykehus har minst like gode behandlingsresultater, er billigere å drive, har færre sykehusinfeksjoner, og er beredskapsmessig

Rødt-leder: Bjørnar Moxnes. Foto: Einar Aslaksen.

en mye bedre strategi enn bare å ha noen få store sykehus, sier Moxnes.

– Rjukan har lange tradisjoner i sykehuskampen. Senest 1. mai i år gikk 2000-3000 innbyggere i demonstrasjon under parolen "Ikke rør Rjukan sykehus". Høyre-ordfører Steinar Bergsland uttalte etter helseministerens avgjørelse 5. juni at dette er et løftebrudd fra Høyre. Dette har han helt rett i. I regjeringserklæringa står det at akuttfunksjoner og fødetilbud ikke skal legges ned hvis det ikke går på pasientsikkerhet og kompetanse, avslutter Moxnes.

Brage Aronsen
brage@roedt.no

Sommerpatruljen: Arbeidsgivere vet at patruljen kommer, så de holder seg innenfor rammene. Foto: Magne Svendsen.

Arbeidslivets vaktbikkje

RØD UNGDOM FAGLIG

Peder Østring peder@sosialisme.no

I sommer skal 600 tillitsvalgte fra LO ut i hele landet for å se til at ungdom møter et anstendig arbeidslag. Ragni Bakland, faglig ansvarlig i Rød Ungdom, forteller om sine erfaringer med sommerpatruljen.

– LOs sommerpatrulje gjennomføres hver sommer, og eksisterer for å hjelpe ungdom, deltidsansatte, sesongarbeidere og andre i arbeidslivet som trenger litt ekstra beskyttelse, forteller Bakland.

– Frivillige stiller opp og reiser rundt i nærområdet sitt for å besøke arbeidsplasser og kontrollere forholdene for de som jobber der. Man går to og to, og snakker med tillitsvalgte, ansatte og sjefer for å få et bilde av situasjonen på arbeidsplassene man besøker.

Avdekker mange lovbrudd

– Ofte avdekker vi ganske kjipe brudd på arbeidsmiljøloven og utnytting av arbeidere. Med sommerpatruljen i ryggen er det lettere å få lønna og forholdene man har krav på. Sommerpatruljen er også et veldig godt forebyggende tiltak. Arbeidsgivere vet at LO kommer for å sjekke forholdene, og det holder nok mange fra å velge de «lettvinne» løsningene. Å bli avslørt som en utnyttende arbeidsgiver medfører dårlig omtale og mulig besøk av arbeidstilsynet, og det vil jo de fleste helst unngå.

– Etter å ha deltatt på sommerpatruljen har jeg sett at de fleste arbeidsgivere har en dyp respekt for arbeidsmiljøloven. Mange ungdommer og deltidsansatte har ofte har kjempet fram rettighetene sine lenge før vi ankommer. Men dessverre er det altfor få i denne gruppen som kjenner rettighetene sine godt nok.

– De færreste driver med systematisk utnytting av sine ansatte, men vi har avdekket noen grove brudd og har til og med møtt arbeidsgivere som nektet å slippe oss inn. Service- og utelivsbransjen er kanskje mest utsatt, men de grove bruddene er spredd over mange sektorer. Felles for sakene er at de ansatte ofte bare var på korttids- eller sesongkontrakt, noe som gjør det vanskeligere å endre på forholdene.

Faglig leder i Rød Ungdom: Ragni Bakland. Foto: Helene Fromeide Skogheim.

Fungerer forebyggende

– Sommerpatruljen har spilt en viktig rolle i å sikre ryddige forhold for ungdom i arbeidslivet, og man ser at arbeidsgivere har skjerpet seg betraktelig siden patruljeringen startet i 1985. I fjor møtte jeg både arbeidere, sjefer og medpatruljører som alle fortalte samme historie: arbeidslivet har forbedret seg kraftig. Arbeidsgivere vet at patruljen kommer, så de holder seg innenfor rammene.

– Sommerpatruljen blir som regel svært godt mottatt. Hvert år er det noen arbeidsgivere som ringer inn på eget initiativ for å få oss på besøk, fordi de ønsker en bekreftelse på at de gjør ting riktig, og for at vi skal oppfordre de ansatte til å organisere seg. Noen ganger møter vi ungdommer som skryter av at de hadde fått bedre arbeidstider, lønn eller til og med fast ansettelse etter at sommerpatruljen var der året før og snakket med arbeidsgiverne. Det er veldig gøy å se at det vi gjør faktisk nytter!

– En gang i blant møter man også skeptiske arbeidsgivere, og det er aldri noe gøy. De vil for eksempel overvåke alle samtaler med de ansatte, holde tilbake informasjon, eller forsøke å hindre oss i å stille visse spørsmål. Om man befinner seg i en sånn situasjon er det gjerne et faresignal. Jeg har merket at de som samarbeider minst også er de som har mest å skjule.

Har du spørsmål eller tips til LOs sommerpatrulje, send en epost til sommerpatruljen@lo.no eller sms til nummer 2030. Bruk kodeord SP <melding>. Sommerpatruljens vakttelefon er betjent 13. juni - 15. august. Tlf: 8 100 1999.

Leder i Ungdom mot EU: Bjørn Ola Opsahl. Foto: UmEU.

Nei-sida feirer folkestyret

RØD UNGDOM FOLKESTYRE

Peder Østring peder@sosialisme.no

I år er det 200 år siden vi fikk grunnloven og 20 år siden vi sist sa Nei til EU. Ungdom mot EU-leder Bjørn Ola Opsahl mener disse jubileene er uløselig knyttet sammen og vil bruke tiden framover til å markere jubileene sammen med resten av nei-bevegelsen.

– 1814 markerte overgangen fra enevelde til prinsippet om folkesuverenitet hvor all legitim statsmakt skulle springe ut fra folket. Det er nok mange som kan se parallellen mellom dette prinsippet og hvordan folket sa nei til en union som flytter makta vekk fra folk, sier Opsahl.

– Ja-sidas klassiske fortelling om Norges forhold til EU, er at vi i praksis er medlemmer uten stemmerett. Dette stemmer ikke – vi har faktisk en reell mulighet til å si nei til EUs politikk. Viktige sektorer som fiskeri og landbruk er ikke med i EØS-avtalen. Hos Ja-folkene finner man en slags deterministisk tankegang om at man må følge EUs løp uansett og at det finnes lite rom for selvstendighet innenfor dagens globaliserte verden. Det er jeg helt uenig i, det er folk som forandrer verden. Det er EU-kampen et godt eksempel på.

– Vår moderorganisasjon, Nei til EU kommer til å reise landet rundt i sommer på sin grunnlovturné for å snakke med folk om EU og folkestyre i lys av 1814. Vi skal gjenopplive ånden fra 1994, vise at kampen fortsatt er viktig og at vi fortsatt trenger en Nei-bevegelse. Ungdom mot EU vil også bidra på lokalt plan rundt om i landet. Til høsten skal vi også ha en kampanje om det argumentet som alltid har vært viktigst for Nei-siden, nemlig folkestyret.

Mener du kampen mot EØS også er en naturlig videreføring av den lange kampen for selvstyre?

– Ja, vårt selvstyre er under kontinuerlig press gjennom EØS-avtalen. Kampen for å bevare folkestyret går videre i kamp mot nye EU-direktiver og EØS. Vi er avhengig av å problematiserte EØS-avtalens påvirkning på vår evne til å kunne føre egen politikk samt å trekke fram alternativer til dagens avtale. Men det er også mye en kan gjøre innenfor rammene til dagens EØS-avtale. Vi kan ikke ha politikere som unnlater å bruke reservasjonsretten på direktiv de faktisk er uenig i av ren lojalitet til Brussel.

– Kampen for folkestyre handler om at folk skal kunne forandre sin egen hverdag. Dette er prinsippet Nei-sida legger først i sin politiske kamp. Den kampen vant vi i 1814 og i 1994, og det er en kamp som må tas videre i framtida.

NY STUDIEBOK:

KVINNEFRIGJØRING!

Kun
120,-

– Hvorfor tjener kvinner i gjennomsnitt 70 000 kroner mindre enn menn i likestillingslandet Norge? Hvorfor er 88 av 100 minstepensjonister kvinner? Hvorfor gjøres det ikke noe med arbeidstida når fire av ti kvinner jobber deltid? Denne boka kan hjelpe oss å finne svar.

Magnhild Nilsen,
leder av Rødts kvinneutvalg

Studieboka egner seg både til å lese på egen hånd og til felles studier i lag og studiegrupper.

Kjøp boka på
MARXISME.NO

HVA SKJER?

20. - 29. juni
SKEIVE DAGER

Oslo. www.europride2014.com

25. - 29. juli

RØD UNGDOMS SOMMERLEIR

Gulsrud, Buskerud.
www.rødungdom.no

6. september

**LANDSMØTE I
FOLKEAKSJONEN
OLJEFRITT LOVESE**

Vestvågøy, Lofoten.
www.folkeaksjonen.no

29. august

**LATIN-AMERIKAGRUPPENES
SOMMERSAMLING**

Strandheim, Hurumlandet.
www.latin-amerikagruppene.no

20. - 21. september

KVINNER PÅ TVERS

Oslo. www.kvinnerpatvers.no

30. oktober - 2. november

**GLOBALISERINGS-
KONFERANSEN 2014**

Folkets hus, Oslo. www.globalisering.no

Tips oss om aktuelle arrangementer!
Send en e-post til brage@roedt.no.

RASISMEN

- En løgn som dreper

– Morten Falck tar for seg rasismens absurditet og historie på et lettfattelig vis. Han viser at rasismen er politikk og ikke vitenskap, at rasismen har endret form, men har samme innhold. Falck trekker koblinger fra de gamle grekerne og andre verdenskrig til Harald Eias program Hjernevask og Ander Behring Breiviks terror.

Jenny Dahl Bakken,
antirasistisk ansvarlig i
Rød Ungdom

Morten Falck (født 1946) er typograf, journalist og insekterforsker. Han har tidligere oversatt Det kommunistiske manifest til norsk.

**KJØP BOKA PÅ
MARXISME.NO**

Kun
96,-

NY UTGAVE AV
TIDSSKRIFTET
RØDT!

Bestill
prøveekseplar!
Send en epost til
roedt@marxisme.no

Tilbud til nye
abonnenter:
100 kr

Send sms <marx abo>
til 2434

Les blant annet Terje Samuelsen og Vegard Holm om havnearbeiderne, Arild Borgen om konflikten mellom KS og lærerne, Ronny Kjelsberg om vitenskap og politikk og Ebba Wergeland om pensjon.

MARXISME.NO

Ny bok:
RONNY KJELBERG:
SOSIALISME PÅ NORSK

Kun
90,-

– Skriftet er ikke minst interessant med tanke på hvordan ideen om historisk fremskritt skal kunne gjenreises for det politiske venstre.

Audun Øfsti, i etterordet.

Ronny Kjelsberg er gruppeleder for Rødt på Fylkestinget i Sør-Trøndelag og høgskolelektor ved Avdeling for teknologi ved Høgskolen i Sør-Trøndelag der han også er hovedtillitsvalgt i NTL.

Kjøp boka på
MARXISME.NO

Bli medlem i Rødt!

Send sms med kodeord Rødt + Navn og adresse til 2434 eller se roedt.no/innmelding

fb.me/roedt

@raudt

Følg oss i sosiale medier for å oppdage mer om Rødt, få svar på det du lurer på og dele med vennene dine.

Rødt

ABONNÉR GRATIS PÅ **Rødt ♦ Nytt**

www.roedt.no